

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindnap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetési ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

A kisipar váltsága.

Kolozsvár, aug. 8.

(d.) A kis, kézműipar pusztulását siratjuk, pedig a fejlődés természetes következtése az, amit gátolni hiu törekvés.

El kell fogadnunk, hogy kézműiparunk nem képes a drága kézimunkával győzni a versenyt, a gépek által végzett és az emberi munkával kiegészített gyári üzemekkel szemben.

Ma már az iparos üzlete nagyobb része inkább csak javító-műhely, mint produkáló.

Az ipartelepek és gyárak is harcban állanak egymással s a gyári berendezések fokozatos átalakításával és tökélyesítésével igyekeznek egymást felülmúlni, tulszárnyalni és legyőzni.

Nálunk ugyan még nem jutottunk el odáig, hogy a nagy gyárak illetén harcában közvetlenül gyönyörködhesünk, de eljön az idő, mikor a gyárak és nagy ipartelepek szaporodtával a kisiparosok munkaköre mind kisebb és kisebb térre szorul, míg végre kisiparosságunk legnagyobb részét a gyárak méhe fogja magába fogadni.

Mert a fejlődésnek nincs vége s a fejlődés új alakzatainak elkövetkezése bizonyos.

Elsőrendű kérdés tehát, hogy az ipari fejlődés kívánalmához képest, miként lehet nagy és győzelemre képes ipart nálunk szervezni.

Ennek tudatában nem tartjuk korainak, ha az intéző köröket arra figyelmeztetjük, hogy üdvös volna az iparos nevelést évről-évre fokozatosan olyan merdebe terelni, hogy nagy gyárak nagyobb mérvű felállítása esetén olyan iparos generációnk legyen, amely képes legyen azokban a kellő tudással és munkássággal helyt állani, nehogy onnan a külföldről hozott munkások őket kiszoríthassák és e kisiparossággal a kisiparos is teljesen tönkretessék.

Előre kell látnunk és cselekednünk, nehogy késedelmeskedésünknek sirás és jajgatás legyen a vége.

A földkörül utazó.

Néhány nappal ezelőtt egy Johnson Eduárd nevű egyén érkezett a fővárosba, póros ruhában, elkoptatott cipőben. Kitűnően

beszélt angolul, németül és franciául. Egy budai szállodában szállt meg és meg és magyar névjegyeket nyomtatott:

Ed. Johnson

gyalogutazó.

Szibériából indult el gyalog 1903. dec. 1, és Londonba igyekszik. Kívánatra utjáról előadást tart.

Érkezése után tüstént szétküldte névjegyeket, majd átköltözöködött és eljárógatott azokra a helyekre, a hová névjegyét küldte. Mindenütt kapott néhány fillért, sőt Gussmann Gyula tőzsér meghívta, hogy vasárnap délután látogassa meg nyaralójában és tartson francia előadást utjáról. Előlegül 20 koronát kapott. Vasárnap délután a globetrotter felolvasást tartott Gussmannéknál Szibériáról és Oroszországról. Meglátszott előadásán, hogy csakugyan bejárta a világot. A vendégeket annyira érdekelte előadása, hogy meghívták vacsorára. Vacsora közben azonban a globetrotter eltűnt. Utóbb a vendégek távozni akartak s ekkor észrevették, hogy az idegen beosont a garderoeszobába s az ott levő kabátokból kilopta a társaság óráit láncait és pénztárcáit. A rendőrség most nagyban keresi a globetrottert, a ki azóta más tájak felé vándorol.

Az oroszok visszavonulása.

Menekülés a japánok elől.

A mai táviratok legnagyobb része még mindig az oroszok haicsöngi vereségével foglalkozik, melyekből az derült ki, hogy a vereség sokkal nagyobb volt, mint a milyenek először hitték. A jelentések azt mondják, hogy ebben az ütközetben a japániak kétezer embert vesztettek, de az oroszok jóval többet. Maga Szaharov tábornok is elismeri, hogy mult hó 30-án és 31-én, tehát a bevezető csatározásokban orosz részről ezer ember esett el, pedig ekkor az ütközet még nem fejlődött ki teljesen. A döntés valószínűleg elsőjén történt meg, 2-án pedig az orosz hadvezetőség elrendelte Haicsöng kiürítését, hova a japániak következő nap kardcsapás nélkül bevonultak.

Haicsöng különben is már teljesen tarthatatlan volt, amióta a japániak a kikötő után magát Niucsvang várost megszállták, mert így az oroszokat teljesen körülvette volna a japániak gyűrűje és annak a veszélynek voltak kitéve, hogy a Liao folyó mocsaras völgyébe szorítják őket. Ez jelentené a legnagyobb veszedelmet az orosz hadseregére nézve. Ezt az orosz hadvezetőség is tájja és ez

magyarázza meg azt is, hogy Kuropatkin miért nem a délről támadó Oku és Nodzu, hanem a kelet felől jövő Kuroki-féle hadsereg ellen védekezett a legerélyesebben. A most lefojyt ütközetek általános frontja nem is dél, hanem kelet felé irányult és a legutóbbi négy nap legvéresebb eseményei a Haicsöngtől keletre eső dombvidéken játszódtak le. Mihelyt Kuropatkin itt eredményesen védekezni nem tudott, elrendelte az általános visszavonulást; a jelek szerint ez a visszavonulás azonban valóságos meneküléssé fajult.

A legutóbbi események valószínűvé teszik azt is, hogy abban a döntő ütközetben, a mely Haicsöng és Liaojang között Kuropatkin és a három japáni sereg közt állítólag tegnap megkezdődött, komoly ellenállást fejtsenek ki. Már az is kétségessé kezd válni, hogy Kuropatkin a megerősített Liaojangban elfogadja-e a mérkőzést. A helyzet ugyanis itt is igen veszedelmes, 2-án a japániak az oroszok keleti hadosztályát Apsingig vetették vissza, Liaojangtól alig 20 kilométerre, sőt hír szrint Kuroki előretolt lovassága a liaojang—mukdeni országotat is átlépte.

Port-Artur ostromára vonatkozólag hivatalos jelentés nem érkezett. Mindkét fél attól tart, hogy tulajdon gyöngéit elárulja és éppen ezért csak a megbízhatatlan kínai híradásokra vagyunk utalva. A Morning Post Sanghaiból arról tudósít ugyan, hogy a japániak már a Farkashegyet, Port-Arthur egyik legfontosabb pontját elfoglalták és magát a várost bombázzák. Hogy ez a hír megfelel-e a valóságnak, nagyon kérdéses.

Harc az oroszlánnal.

Egy erdélyi tanító kalandja Afrikában.

Veszedelmes kalandja akadt Dél-Afrikában egy magyar embernek, a ki már évek óta eredményes kutatásokat folytat, tudományos gyűjtéseket végez az exotikus ságalja alatt a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályának. Kittenberger Kálmánnak hívják a derék magyar embert. Brassói származású magyar tanító, a ki évekkor ezelőtt került Afrikába, s ott sok nélkülözéssel, nagy önfeláldozással végzi tudományos munkáját. Kittenbergernek nemrégiben veszedelmes kalandja akadt Afrikának egy elhagyott részében, a hol a sivatag királya, az oroszlán támadta meg munkálkodása közben, próbára tevén bátorságát, nagy lélekjelenlétét és elszántságát. A veszedelmes kaland részletei egy afrikai kereskedőnek Szalay Imréhez, a Nemzeti Múzeum igazgatójához intézett leveléből kerültek nyilvánosságra. Szalay Imre időnként pénzüsszeggel segíjezi

a kutatót, s csak nemrégiben is, mielőtt a veszedelmes kaland megtörtént volna Kittenbergerrel, nagyobb pénzüsszeget juttatott el hozzá. Az esetről szóló híradás a következő:

Szerencsétlen kimeneteli kalandja volt egy magyar embernek német Dél-Afrikában egy oroszlánal, a miről most érkezett meg a híradás.

A kaland hőse Kittenberger Kálmán brassómegeyi tanító, a ki a kultuszminiszter szabadságolt és a ki szabadságának idejére Afrikába utazott.

Kittenberger 1902-ben Damaszkusz Arzén ekspediciójával indult el Afrikába, később azonban elvált az ekspediciótól és Bornemisza báróval, a híres utazóval kalandozták be a sivatagokat. Bornemisza báró azóta visszatért és a tanító most már egyedül utazgatott és szorgalmasan gyűjtötte az exotikus éghajlat állatait a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályának.

Még június közepén történt, hogy Kittenberger a Moschi melletti Latemocban éjszaka kiment rovarokat gyűjteni. Fárastó munkája közben irtozatos orditás zavarta s mielőtt meglepetéséből magához tért volna, már közvetlen közelében is volt a puszták félelmetes királya, az oroszlán.

A fenevad ráakarta magát vetni Kittenbergerre, de ő ebben a pillanatban puskáját célra emelte és az oroszlán a földre zuhant. Másodszor is ráemelte fegyverét, de az csütörtököt mondott és a megsebzett fenevad újabb támadásra készült. A második lövés azonban szerencsére jobban talált és a földön mozdulatlanul heverő állatról a tanító azt hitte, hogy kilehelte páráját.

Mikor azonban hozzá közeledett, az állat talpra ugrott és a meglepődött Kittenbergernek elkapta a kezét. Félelmetes dulakodás fejlődött ki ekkor a tanító s a félholtra sebzett állatkirály között. A vad teljes erejével rávetette magát Kittenbergerre, és leharapta az ujját és karját meg a lábát erősen összemarcangolta. A tanító azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, védő-szerszám után kutatót s borzalmas, szorongatott helyzetében végre kirántotta törét. Egy jól irányzott biztos dőféssel aztán leszurta a támadó oroszlánt . . .

Hanem a veszedelmes kaland nagyon kifárasztotta a sok sebből vérző tanítót. A kaland színhelyéről Kittenberger nagy nehezen vánszorgott a messzefekvő Moschiba Meimaridis görög kereskedő házába, mert sok vért vesztett. Moschiba azonban — szerencsétlenségére — nem volt orvos és elvitték Mumbuba, a hol egy református misszió működik és annak orvosa is van. Ez részesítette első orvosi segítségben a szerencsétle-

nül járt Kittenbergert s nagy gondal ápolja most is.

A szerencsétlenségről Meimaridis kereskedő értesítette Szalay Imrét, a Nemzeti Múzeum igazgatóját, a ki még mielőtt a tanító szerencsétlenül járt volna, nagyobb pénzsegélyt küldött neki.

Martir kisasszony.

Az akasztófa halottja.

Mi, szabadságban élő boldog emberek, épp úgy nem tudjuk elképzelni a zsarnokság kinjait, mint ahogy a született milliomosok nem tudják beleélni magukat abba a helyzetbe, amelyben az embernek nincs öt forintja. Az orosz zsarnokság erejét és jelentőségét mi nem érthetjük meg, s nem méltányolhatjuk kellőképpen azokat a martirokat sem, akik e zsarnokság elledi közlegelemben elvérzenek. Ugy hatnak ránk, mintha páholyból néznők valamely rémes és rossz dráma utolsó jelenetét, melyben leütik a bűnös fejét, vagy halálra vonszolják azt, aki a dramaturg szerint: vétkezett a közszellem ellem. De istenem, milyen utálatos és embertelen a hivatalos orosz drámácsinálók fantáziája. A közszellem ellen vétő bűnöst a nyílt színpadon, a közönség szemelátára végezteti ki, nem is úgy, a hogy hőseket illet, hanem úgy, a hogy a gonosztevőket szokás: kötéssel.

Néhány nappal ezelőtt azt írták meg a hírlapok, hogy a Péter-Pál erődből tizenkét embert hurcoltak el éjnek idején. Senki sem tudta miért és senki sem sejtette hová. Fölakasztották őket s aztán elföldelték, sirjukra nem tettek semmi emlékjelet. A világ napirendre tért felette s nem kutatott tovább. Ma azonban kiderül, hogy a tizenkét akasztott ember között volt egy kisasszony is. Egy előkelő orvos kisasszony-leánya, aki szívében a forradalom égő lázával s a zsarnokság iránti lobogó gyűlölettel oda merészkedett a zsarnokság közvetlen közelébe, hogy onnan lelke tüzes csóvját a szenvedélyek közé. Misejevsky kisasszonynak hívták ezt az urhölgyet. Jó szíve lehetett, sőt híres jó szíve. Olyan, amelyet még a cári palotában is ismertek s amelyről hivatalos mérlegelés után is az volt a kritika, hogy ez a szív felhasználható a jó cselekedetekre. Meghívták hát a cári palotába, bevásztották abba a női komitétébe, amely a cárné felügyelete alatt tépést csinált és fémhőmüt varrt a harcoló katonáknak. A komitét itt nem állt meg, valakinek az az ötlete támadt, hogy a katonáknak olvasni való is kell, szellemi szórakozás, apró és derűs történetek, amelyek mulattatják az elmét és elfeledtetik az emberrel a szenvedéseket. Küldtek hát könyveket, s Misejevsky kisasszonyt bízták meg vele, hogy csomagolja be őket. A kisasszony aztán csomagolt is, de nem mindig azt, amit a kezébe adtak. Egyebet is: forradalmi pamfleleteket, amelyekben arra biztatták a katonákat, hogy ne a cárt, hanem a cárt ellen harcoljanak.

Ezek a dráma előzményei. Az ötödik felvonás ismeretes. Amint hogy ismeretes egész légiója az orosz martíriumoknak. Ezek mellett némán, meghatva megy el az ember s felsóhajt: az a háború!

De a Misejevsky kisasszony esete mellett megáll s tünődik. Elgondolja, hogy milyen hatalmas és milyen lelket edző ereje van a zsarnokságnak, ha kisasszonyokat ilyen tettekbe indít. Gyöngye leányok fájuk minden színjátszó képességét kipróbálják, hogy a zsarnokok jóknak, szelideknek ismerjék el őket csak azért, hogy aztán annál hatalmasabban szolgálhassák a forradalom ügyét. Ez már nem is bátorság, ez a szabadságvágy tomboló örülete, amelyet mi nem értünk s nem méltányolhatunk.

Valami szentképet loptak el nemrég Oroszországban. A kazáni szűz Máriát, aki előtt porba dobta magát egész Oroszország. Egy más hit valamely fanatikusa lopta el. Oroszország most a kazáni szűz nélkül él s nem tudja, ki elpt boruljon térdre. Ha az anyaság martiriuma az egész keresztény világ szentsége tudott lenni, a szabadság forró lehelletétől kipirult arcu modern kisasszony sem éppen alkalmatlan arra, hogy szentképet fessenek róla s az olárra tegyék. Jean D'Arc nem volt külön nálánál és senki sem mulja fölül bátorság, készség és az eszme szeretetében. S így messziről, ahonnan a halál brutalitása nem látszik, ahonnan sem a bitó, sem a kötél nem zavarja a legenda szépségét és harmoniáját, mi, férfiak, tünődve gondoltunk arra az orosz leányra, aki marcona elszánt erős lelkű emberek között nyugodtan ballagott az akasztófa alá.

Nápolyi rémmese.

A portici néma című világhírű dalmű születési helye borzalmas és részleteiben igazán megdöbbentő tragédiának volt színhelye. Szinte hihetetlen egy főrangú családnak az a hallatlan erkölcsi züllése, amelyhez hasonló csak Itália örökké mosolygó kék ege alatt lepheti meg a világot. A hevesvérű, lobbanékony orosz nő, ha még hercegi származása is, egy léha, semmiházi inasnak veti magát karjaiba, aki kiaknázva helyzetét, egy egész nemzedéket üldöz aljas szereimével s egy diszes főuri családot visz züllésbe. Előbb a negyvenéves, vénülő heregnőt vel kezd viszonyt az elvetemült Vincenzó, majd ennek leányával s végül nem ártallja — anyagi érdekből — az unokára kivetni hályóját. Minden terve sikerült. Az erkölcsös unokán azonban, akinek leánynővérén kívül egy mostoha testvére is van, aki Vincenzo va, minden ajas kísérlete megtörik. Az elvetemült ember pedig nyilvános tárgyaláson a legnagyobb hidegvérrel ledöfi az ártatlan leányt.

A megdöbbentő esetről a következő érdekes részleteket közöljük:

Tizenhét esztendővel ezelőtt egy Javarone Vincenzo nevű egyén lépett d'Anna di Laviano herceg szolgálatába mint inas. Néhány hónappal később azonban a szélütés székéhez szögezte a herceget. Javarona ezt arra használta fel, hogy elcsábította a grófnőt, aki ekkor már tul volt a negyvenedik esztendején és udvarolni kezdett a herceg leányának is, aki 1883-ban Capano Michele grófhoz ment feleségül, Capano graf 1887-ben halt meg és ekkor neje visszatért atyja házához, két leányával, Emilia és

Carlotta grófnővel. Ekkor ismerkedett meg vele Javarone, ki csakhamar őt is elcsábította. A szélütött öreg herceg pedig tehetetlenül volt kénytelen végignézni a szeme előtt történő áljasságokat, anélkül, hogy azokat megakadályozhatta volna.

Az inastól, aki csakhamar teljesen ura lett a háznak, az özvegy Capano grófnénak csakhamar fia is született, akit Ernestornak kereszteltek. Ez a tövénytelen gyermek most tizenkét esztendő. A grófné 1898-ban meghalt. A kis Ernesto részére az örökség egy nyolcadát biztosította Vincenzo papa és Rómába adták a Maerféle iskolába. A két leányt, Emiliát és Carlottát, akik anyjuk vagyónak többi részét örökölték, egy nevelőnővel Resinába küldték, vagyonuk kezelését pedig a családi tanács gyámjukra, Razzieri Gaetano nyugalmazott gyalogos századosra adta. Razzieri azonban hatvan esztendősnél idősebb, törődött ember léte nem foglalkozhatott gyámleányaival és teljesen szabad kezet engedett mindenben Javarone-nak, aki még többet akart Szeretőjévé akarta tenni a közben fölnevekedett Emiliát is, hogy így a vagyont kezébe kaparhassa. Folytonosan kisértgette és egyre szerelmi vallomással üldözte. A leány azonban nem hallgatott Javarone ajánlataira, hanem kétségbeesve kérte gyámját, hogy vessen véget a dolognak. Razzieri jelentést is tett a portici gyámhatóságunk, mely elhatározta, hogy a gyámságot róla Rippo Pietro nyugalmazott carabinieri tisztre ruhazza át, aki keresztülvitte, hogy Javarone-t a házból kiutasítsák, a két leányt pedig a további intézkedésig a nápolyi „della Speranza“ kolostorban helyezték el.

Julius 30 án a család tagjai a gyámság hivatalos átruházása céljából megjelentek a gyámhatóságnál. Kivülök ott volt Vochinger Claudio lovag is, a leányok rokona és Javarone is, akiben csak úgy forrott a bosszu kiüzetéseért. Azzal a szándékkal ment el a tárgyalásra, hogy a leányt, aki tulajdonképpen okozója volt kiüzetésének, megöli. Nem mutatta, hogy mit tervez tulajdonképpen és érdektelenül hallgatta a tárgyalást. Egyszerre Emilia mellé állott és hirtelen tört döfött mellébe. A leány hangos sikoltással holtan rogyott össze. Azután megsebesítette Carlottát és Vochinger Claudiót is. Mikor látta, hogy áldosata meghalt, a másik meg vergődik, revolvert rántott elő és maga ellen intézett négy lövést, melyek azonban nem sebesítették meg komolyan. A lövések zajára elősiető carabinieri letartóztatták és a kaszásnyájukban levő őrszobába vitték.

A gyilkos Javarone Vincenzo Casoriában született és jelenleg negyvenöt esztendő. Feleséges ember, nevének, kit még a herceghez való szolgálatba lépése előtt vett el, kis üzlete van Nápolyban. Aettől legkevésbé sem bánta meg. Érdekes, hogy megmotozása alkalmával végrendeletet találtak, melyben elég jelentékeny vagyonát a grófnőtől származó fiára, Ernestora hagyja. A vizsgálóbíró rögtön kezébe vette az ügyet és Javarone-t, valamint az eset többi szereplőit is kihallgatta. A

gyilkos vonakodott vallomást tenni, az öreg hercegné azonban, a ki most hatvan éves, azt vallotta, hogy ő ezt a dolgot már régen előre látta és Javarone-t csak azért nem merete kiutasítani, mert félt bosszujától. Az eset óriási igaztottságot keltett mindenfelé.

Az ál-detektív.

A főváros korcsmaiban és mulatóhelyein lézengő zsebtolvajoknak és szélhámosoknak a pityókás állapotban levő emberek kifosztása a legjévedelmezőbb mesterségük. Legutóbb több részegségéből kijósanodott ember tett panasvt a rendőrségnél ismeretlen tettesek ellen, akik részegségükben hozzájuk csatlakoztak és mindenükből kifosztották őket.

Ilyen veszedelmes zsebtolvajjal akadt dolga tegnapelőtt este Rimóczi János cipésmesternek. Kissé pityókás állapotban betért a József-köruton levő „Jókai“-kávéházba, ahol melléje telepedett egy magas, szőke fiatalember.

— Pápay detektív vagyok, — mondá, és beszédbe ereszkedett Rimóczi-val.

— Hogy lehet így becsipni — kérde a detektív. — Hiszen mindenükből kifoszthatják, ha bazamegy.

Olyan rokonszenvesen és bizalmat gerjesztően viselkedett, hogy Rimóczi odaadta neki 300 koronát éré aranyóráját és láncát s megkérte, hogy tegye el számára, míg kijózanodik és vigyázhat holmijára.

— Majd hazakisérem és ott-hon visszaadam! — biztatta a szőke fiatalember.

Ugyanez a utcán nagy riadalom keletkezett. Két ember dulakodott a korcsma előtt. A detektív felugrott és kisietett az utcára:

— Megyek rendet csinálni. Mindjárt itt leszek! — mondá.

Persze várhatta Rimóczi. A detektív ur eltűnt. A cipész panaszt emelt ellene a rondórségen és ekkor kiderült, hogy a szőke ifjú nem detektív, hanem veszedelmes csaló és tolvaj. Az utcai verekedést is ő intézte cinkostórsaival, hogy ürügye legyen a távozásra.

HIREK.

Segesvár.

Kolozsvár, aug. 8.

Megint lepergett egy év. Imár az ötvenötödik azóta, hogy a magyar nemzet legszentebb jelszavait írva a zászlókra, dicsőséges csatákat vívott az ellenségekkel szemben.

Milyen diadalmas napok voltak azok! Ragyogó korszak, amely a magyar történelemnek egyik legszebb fejezete. Diadal diadal után, dicsőségre dicsőség voltak az eredmények, hogy a nemezt öntudatra ébredt.

És jött aztán egy nap, az a nap, amelynek ötvenötödik évfordulójára viradtunk ma. Szomorú nap, de dicsőséges ez is, mint a többi...

Rohant a sereg előre, rettenthetetlen bátorsággal. Elöl a szabadságharc legnagyobb hőse és édes szavú dalnoka: Petőfi Sándor. A hőseket elsöpörte az ellen gyilkoló tüze... elestek mind a harc mezéjén a költővel együtt. Betel-

jesegett a vágya, hogy fujjók pák száguldozzanak át holt tete-men... Lefutott a csillag az égről csodásan, tüneményesen...

A segesvári harcmezőn lágy szellő susogja azt, amit több egy félszázad előtt történt. A hősök, a félistenek sirján minden fűsál, minden virág arról regél, hiszen olyan szép volt az a halál.

Az ágyudörgést, a csatazajt, dobbergetést, mely ötvenöt év előtt betöltötte a harci sikot, váltsa fel most a mi imánk, amely felszáll az Égbe azok lelki üdvösségeért, akik akkor hősi halált haltak ezért az édes hazáért.

Lesz még egyszer ünnep a világon! — és a fehéregyházi sikon a titokzatos sir fölött imádkozó nemzet lelkét ez a jóslat erősíti, amidőn kegyeletének virágival földiszíti a névtelen hősök sirjait, azokat a névtelen hősökét, akik mellett a XIX. század legnagyobb és a magyar irodalom büszkeségének halhatatlan nevé költője pihen, a névtelenség és halhatatlanság közös sirjában. A pillanat és az öröklét találkozása ez.

Nem gyászolunk, mi emlékezünk e napon. Nem halottat siratunk: a halhatatlanságnak mutatjuk be áldozatunkat. Nem sirban pihen az, akinek a mi emlékezésünk szól, fönt van az égben, az örök Isten mellett, itt van a szívkünkben, a lelkünkben, az imádságunkban, a harcainkban ez az örök élet, a nemzete élete maga, mert egy a szabadság, testvériség és egyenlőség eszméjével. Hosszána néked Petőfi szelleme!

Lesz még ünnep egyszer a világon!

— **Adóügyi lajstromok megtekintése.** Kolozsvár város adóhivatala közzéteszi, hogy Kolozsvár városban az 1904-ik évre kivetett tőkekamat és járadékadókról, valamint az ezen adók után fizetendő általános jövedelmi pótdadókról szóló lajstromok a városi adóhivatal irodájában (Király-u. 25. sz. emeleten) folyó évi augusztus hó 5-től, bezárólag augusztus hó 12-ig, nyolcz napi közszemlére ki vannak téve s azokat mindenki megtekintheti. Azzal figyelemzetéssel értesíti az adóhivatal az adófizetőket, hogy a kivetés ellen: a) azon adózók, kik ezen kivetési lajstromokban tárgyalt adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstromok közzétételét követő 15 nap alatt; b) azon adózók, kik ezen kivetési lajstromokban megállapított adóval a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalhoz esetleges felszólamlásait írásban benyújthatják.

— **Moglopott szováti asszony.** Nemes Simonné, szül. Fazakas Anna hely és foglalkozás nélküli napszámos nő Szováti községben Villa Ludovikától 3 inget, 2 abrást, 1 kék ujjast és 6 zsebkendőt (leszegzett ládjából ez előtt 2 héttel.) — Tegnap délután a Hnyadi-téren felismerte a panaszos a terhelten a kék ujjast, miért is elővezetette a rendőrségre, hol reggelig fogdába csukattott s ellene az eljárás bevezették.

— **A püspök gyűrűje.** Egy oláh püspökünknek a múlt héten furcsa kalandja volt. Budapestre

jövet, előkelő belvárosi szállodában vett lakást. Este 9 órakor szállására tért és éppen le akart feküdni, a mikor egy hordár kopogtatott ajtaján és sürgős levelet hozott. A püspök bosszusan olvasta el a levelet, a melyben valami Korcsok András nevű nagyváradi ember néhány forintot kért tőle. Végül átadta a hét forintot a várakozó hardárnak, de alig hogy ez kitette lábát, észrevette, hogy nagyrértékű aranygyűrűje, a mit ágya mellett levő asztalára tett, eltűnt. Rögtön esengetett a pincérért, hogy szaladjon a hordár után, mert csak az nem lophatta el a gyűrűt. A pincér a Váci utcában érte a hordárt és visszakísérte a püspök szobájába. Itt alaposan megmotozták s meg is találták nála a gyűrűt. A tolvajt átadták a rendőrségnek, a mely kiderítette, hogy Wuchs Bertalannak hívják s valamikor ügynök volt. A hordár ruhát kölesön kérte, hogy bejuthasson a püspökhöz, akit már két nap óta lesett a szálloda előtt. A kolduló levelet is ő írta. Tudta, hogy a legrosszabb esetben is néhány forintot kap.

— **Gróf és nyomdász párviadala.** Hirlapi polemikából eredő sértegetések adtak okot egy szenzációs párviadalra, melyet e hó 3-án Désen, az ottani m. kir. honvédelmi lakanya vívótermében végkimerülésig vívtak meg. A párviadal szereplői dr. gróf Wass György, vármegyei jegyző, a „Dési Hirlap” főszerkesztője és Bernát Sándor nyomdatulajdonos, aki egyben kiadója a „Dés és Vidéke” c. hetilapnak. Napokig tartó heves hirlapi polemia előzte meg a párviadalt, melyet végül a felek kölesönösen lovagias utra tereltek. Többszöri heves összecsapás után dr. gróf Wass György mellén karján és jobb kezén sérült meg, mire az orvosok a végkimerülést konstatálták és a párviadalt beszüntették.

— **Az okos oláh esete.** A pénzügyigazgatóság palotájában történt tegnap az alábbi mulatságos eset. Valahonnan a közeli vidékről bejött a számvevőséghez egy hosszú haju dáki ivadék, hogy felvegyen valami illetéket. Ostoba ábrázattal állott meg a számvevőség egyik hivatalnoka előtt s röviden csak ennyit mondott: Eljöttem domnule a pénzért. A tisztviselőnek volt már golga egy sereg analfabéta havasi lakóval, hát jóindulatlag magyarázni kezdett neki: Szám nélkül nem kapod meg a pénz barátom. Lemegy a földszintre, ott találsz egy vasajtót, azon bemegy egy szobába és ott számot kérsz. Ha megkapod a számot, akkor szépen visszajössz — s lesz pénzed. A derék oláh megfogadta az utasítást s lement a földszintre. Az udvaron tényleg látott is egy vasajtót. A dohánybeviteli hivatal vasajtója volt. Nosza neki fogott s feszegetni kezdte. De gyenge volt a derék rumony s nom birt a vasajtóval. Elténfergett hát a folyosókra s nagy lett az ő öröme, a mikor meglátott egy nyitva levő vasajtót. Nem sokat gondolkodott, neki ment az ajtónak s kiemelte a sarkából, aztán vitte fel a második emeletre. A folyosón lecsapta az ajtót, hogy megremegett bele a nagy épület, aztán jelentette a rendőrségen:

— Domnule itt a szám! Nehéz volt, hogy az Isten áldja meg a világot. A sommás uton elintézett

számügy természetesen élénk derültéget keltett a számvevőségben, a hol a sok szürkeségbe csak ritkán kapaszkodik bele a humor kedvet derítő szikrája.

— **A zsirmentes közkedvelt** „Havasi gyopár C éme” a legjobb mindennemű börtisztatálanság ellen. Próbategely 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. 78. 20—30.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Hétfő: A tiszteletes ur keservei.
Kedd: A hét Slézinger.
Szerda: A haza.
Csütörtök: Csorna Terus föllépésével Ripp van Winkle.
Péntek: Új betanulással először Ferreol.
Szombat: Csorna Terus föllépésével Nebántsvirág.
Vasárnap: A hajduk hadnagya.

REGÉNY.

A tévedt nő szerelme.

Írta a „K. H.” számára: Ö. (52.)

Soha életemben olyan hamar meg nem kaptam a szívemet, lelkemet egy nő egyénisége, alakja, mint éppen az előbb.

Utamba esett, megigézett, véremet hevülésbe hozta, s elhatároztam, hogy hazáig követem s azután Csávokné asszonynak bejelentem, hogy itt meg itt lakik egy lány akit én az első látásra megszerettem, de meg nem közelíthettem.

— Persze uri lány — vágott bele a kétszínű kerítőnő... Az ilyenek sokszor nehezen jönnek lépre, de azért az én módszerem itt is mindig győz és látogatói lesznek szerény lakásomnak.

És ha falusi lány lenne mit szólna akkor hozzá, ugye könnyű rejtvényt kapna a minék a megoldása csak pár percbe kerülne.

Ej Szarvas ur, Szarvas urlátja bekeves ez irányban a tapasztalatja.

Százszorta nehezebb egy paraszt lányt a természetes, egyszerűen gondolkodó eszéből kiforgatni, mintegy uri fajtát.

Áll ez különösen azokra, a kik a falusi élet üde, egészséges levegőjéből csak most jöttek a város bűnös, sötét, visszataszító légkörébe.

Már nagy ebben az irányban a tapasztalatom, mert elvégre az ütlethez minden üzletembernek értenie kell.

— Mindegy Csávokné asszony. Csakhogy okosan járjon el.

Nem messze lakik, szinte husz, harmincz lépés ide s még ma megláthatja, hogy ki az-az idegen, mit keres a városban és vajjon hozzátartozója-e a ki egyenesen hazáig kísérte.

(Folytatása köv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

MA

● ● Hétfőn ● ●
és a következő napokon
a SÉTATÉRI KIOSZKBAN.

Uj tag! Uj tag!

Simay Rózsika

a legjobb ének- és tánc-szubrett.

RÉTHEY VILMOS komikus

Mister Fredi Pyps,

a világ legjobb áthang utánzója,
fűtyütművésze és Cake-Walke
tánczosa.

Mister Thierry Gouillon

6 idomított kecskélvel,

Miss Ghueka

Női Joneglur mozgóglobus golyón.

Közkívánatra még néhány napig

ULANOFF orosz ének
és táncz-duette

és az összes szerződött tagok
közreműködésével.

Fenntartott hely 1 korona.

Tisztelettel:

Veres Sándor, Gárdonyi,
művezető, igazgató.

Szigoru családi műsorral.

15. sz. 86*

Rónai mulató

Biasini szálloda.

Teljesen új műsor!

Ma és mindennap.

Göndör Aurél,

az ország legjobb magyar jellem-
komikusa.

Wandrey Mici,

a kigyónök királynője.

Les' Smitt's.

a világ legkisebb kerékpárosai.

Szenzációs! Feltűnő!

Les Dubois

a táncművészet rébusza (2 nő.)

Grünau,

teljesen új műsorral.

GYÖRFI IDA subrette.

Djelma Nana

egyedüli a maga nemében, nem-
zetközi ének- és tánczosnő.

Józsik és Józsika

új és aktuális apró hirdetésekkel.

◀ ● 2 új bohózat. ● ▶

Magyarország legjobb ●

● ● variete műsora!!

A teljes művészetműhely új műsorral.

Belépti díj 1 korona.

Kezdeté 8 órak. Fentartott helyek.

Gerő József, Rónai,
művezető, szálloda-bérlő, igazg.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre (Deák Ferencz-utca 39.), Segesváry és Társa, Tessitori és Gurisatti és Földes János (Kossuth Lajos-utca 41.) uraknál.

Alapított

1895.

Cocusdióból készült-tiszta növény-
zsir nagy raktár kapható a követ-
kező árak mellett:

1 — 10 kg. vételnél . . . 60 krajczár.
25 — 50 " . . . 58 "
150 — 200 " hordó vételnél 56 "

1 ól elsőrendű búkkfa 11 frt.
1 ól másodikrendű búkkfa 10 frt 50 kr.
1 ól usztatott búkkfa 10 frt.
1 ól hasáb cserfa 10 frt.
Házhoz szállítva 1 frt-tal drágább.

01 fa.

Egy próbavásárlás meggyőzött mindenkit a valódiságról.

A legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás!

Telefon 399. **Tudja meg mindenki,** Telefon 399,

hogyan

liszt, fűszer és tűzifa nagyban és kicsinyben a legjobban és legolcsóbban

STERN JÓZSEF bej. cégü liszt, fűszer és tűzifa kereskedőnél

Wesselényi Miklós-utca 12. sz. a. szerezhető be.

Árjegyzék

mindennemű liszt, hüvelyes vetemények, valamint gabonaneműk a legolcsóbb napi árak mellett.

Cukor süveg vételnél	— frt 38 kr.	1 kg. Ia. Santos kávé	1 frt 20 kr.
Koczká cukor 5 kg-mos doboz vételnél	— " 39 "	A kávék 5 kg. vételnél kl.-ként 10 krral olcsóbbak.	
1 kg. legfinomabb Cuba kávé	1 " 80 "	1 kg. Cocusdióból készült tiszta növényzsir	60 kr.
1 " " Gyöngykávé	1 " 80 "	1 kg. Friss Margarin vaj Ia	66 kr.
1 " " Arany Jáva kávé	1 " 60 "	1 kg. Múzsir Ia	64 kr.
1 " " Mocca kávé	1 " 60 "	Valamint az itt elő nem sorolható fűszer és liszt	
1 " " finom és friss pergett kávé	1 " 50 "	szakmába vágó összes cikketek legolcsóbban, legjobb-	
1 " " Portorico kávé	1 " 40 "	ban és legbontosabb kiszolgálás mellett árusítom.	

Tűzifa

1 waggon elsőrendű hasáb búkkfa a fatelepemen átadva	57 frt.
1 " " másodikrendű " " " " " " " " " " " "	53 "
1 " " usztatott " " " " " " " " " " " "	51 "
1 " " hasáb cserfa a fatelepemen átadva	47 "

Házhoz szállítva waggononként 7 frttal drágább.

Fatelep a vasuti indóház mellett.

Telefon szám 320.

Telefon szám 320.

Alapított

1895.

A legtszűkebb műzsir, mely telje-
sen pótolja a disznózsirt, állandó
nagy raktár.

Kapható a következő ár és mennyiségben:

1 kiló vételnél . . . 64 kr.
5 — 10 kiló vételnél . . . 62 kr.
12 1/2, 25, 50, 100 és 150 kg. hordókban 60 kr.

Felaprított tűzifa házhoz szállítva:

1 mm. vételnél	85 kr.
5 mm. " "	80 kr.
10 mm. " "	75 kr.
1 ól elsőrendű búkkfa felaprítva és hazaszál- lítva	13 frt 50 kr.

Kiadó!

Október 1-sőre

egy

Magán telek

áll:

3 szoba

1 konyha

1 faskamara

kert és disznó-ollal

ellátva.

Czim a kiadóban.

2-3

113. sz.

Lakás kerestetik

külön telek udvarral és kerttel, szoba, konyha, speiz és faszin-
nel a Kis- vagy Nagy-Szamos
mentén, a város kültékén. jól
bekerítve f. év október hó 1-jére,
esetleg még hamarabb, **haszon-
bérbe** kerestetik. — Ajánlatok
„Állandó” czimen a kiadóba.
67. sz. 52*

Diszokmányal kitüntetve.

Bernáth E. Sándor

varrógép, kerékpár nagy raktára és
hangszerüzlete a m. kir. posta és táv.
szállítója KOLOZSVÁR.

Összes áruimat havi részletfizetésre
is adom és azokért 5 évig felelek. —
Szakszerű villamos világítással és
motor-erőre berendezett mechanikai
műhelyemben a javításokat gyorsan és
jutányos árban készítem. Nikkelezése-
ket, különféle színű emallirozásokat
saját fürdőmben és kemozómban
állítok elő.

Képes árjegyzéket adok bárkinek

Braun Mihály

hangszerkészítő KOLOZSVÁRT,
Wesselényi Miklós utca 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben.

Gramophon és gramophon-
lemezek kaphatók.

Mérsékelt szolid árak.

Nagy javítóműhely!!

Osváth Pál puskaműves

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 21. szám.

Kész elül és hátultöltő vadászfegyverek, pisztolyok,
Revolverek, Flobert-fegyverek, valamint az összes fegyve-
rekhez szükségelt töltények és hozzávaló összes kellékek
nagy választékban kaphatók.

2-10

Továbbá mindennemű fegyver és revolver javítások,
becserélések a legpontosabban és a legkedvezőbb feltételek
mellett készíttetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását továbbra
is tisztelettel kéri

OSVÁTH PÁL puskaműves,
Deák Ferencz-utca 21. szám.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.